

Примерни въпроси за изпита по счетоводство 2026 г.¹

1. Въпроси от затворен тип с предложени четири отговора, от които един е верният

Въпрос 1

Във връзка със съставянето на годишния финансов отчет съгласно НСС и годишната данъчна декларация за 20X2 г. е налице следната информация за годината:

- Счетоводна балансова стойност на ДМА – 45 500 лв.
- Данъчна стойност на ДМА – 36 500 лв.
- Данъчни загуби за пренасяне, след приспадане за текущата година – 34 000 лв.
- Данъчна ставка за текущия и следващи данъчни периоди – 10 %
- Ръководството на дружеството очаква ниска степен на вероятност то да има достатъчни бъдещи данъчни печалби.

Какъв е размерът на актива и пасива по отсрочени данъци в счетоводния баланс към 31.12.20X2 г.?

- А) Актив по отсрочени данъци 7950 лв.; пасив по отсрочени данъци 3650 лв.
- Б) Актив по отсрочени данъци 900 лв.; пасив по отсрочени данъци 0 лв.
- В) Актив по отсрочени данъци 0 лв.; пасив по отсрочени данъци 900 лв.
- Г) Актив по отсрочени данъци 2500 лв.; пасив по отсрочени данъци 0 лв.

В – 5 т. (СС 12, т. 4.3 и т. 6.2)

Въпрос 2

Кое от следните твърдения във връзка с изготвянето на отчет за паричните потоци в съответствие с изискванията на МСС 7 *Отчет за паричните потоци* **НЕ** е вярно?

А) Паричните потоци, генерирани от данъци върху дохода, могат при определени условия да се категоризират като парични потоци от инвестиционна дейност или финансова дейност.

---

¹ Приема се, че посочените във въпросите данни се отнасят за периоди преди 01.01.2026 г., поради което сумите са в левове, а не в евро.

Б) Изплатените на акционерите дивиденди могат се категоризират като парични потоци от инвестиционна дейност.

В) Постъпления и плащания от името на клиенти могат да се представят на нетна база в отчета за паричните потоци.

Г) При косвения метод нетният паричен поток от оперативната дейност се определя чрез коригирането на печалбата или загубата по отношение на ефекта на неразпределена печалба на асоциираните предприятия.

Б – 10 т. (МСС 7, пар. 34, 35, 20)

2. Въпрос от отворен тип

Дружество, прилагащо счетоводните стандарти МСФО, е създадено в края на 20X3 г. чрез парична вноска в капитала в размер на 500 лв. Никакви други сделки и операции не са извършени през 20X3 г. или през 20X4 г. освен следната:

На 01.01.20X4 г. дружеството закупува корпоративна облигация със следните характеристики:

- Номинална стойност 100 лв.
- Годишна лихва 10%, която се плаща всяка година на 31 декември
- Срок до падежа 3 години
- Покупна цена 94 лв.
- Ефективен лихвен процент 12.52%

Справедливата стойност в края на всяка година до падежа е следната (в лв.):

Дата	Справедлива стойност
01.01.20X4 г.	94
31.12.20X4 г.	95
31.12.20X5 г.	99
31.12.20X6 г.	100

Финансовите консултанти на дружеството са му подали следната информация за очакваните кредитни загуби (в лв.):

Дата	Очаквани кредитни загуби
01.01.20X4 г. (дата на покупката, нула)	0
31.12.20X4 г.	7
31.12.20X5 г.	5
31.12.20X6 г. (дата на плащането, нула)	0

Предвид бизнес модела и възможните класификации съгласно МСФО 9 *Финансови инструменти*, дружеството е избрало да отчита инвестицията в облигацията като финансов актив, оценяван по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Иска се:	
1. Да се поясни накратко счетоводното отчитане на облигацията. Да се състави амортизационен план на облигацията и да се определи балансовата ѝ стойност в края на всеки отчетен период; да се определи ефектът от обезценка към края на всеки от трите периоди.	(10 т.)
2. Да се съставят счетоводните статии, свързани с облигацията, от покупката до погасяването ѝ поотделно за 20X4, 20X5 и 20X6 г.	(13 т.)
3. Да се състави отчет за финансовото състояние в левове към 31 декември 20X4, 20X5 и 20X6 г., и отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периодите, приключващи на тези дати. Следва да се има предвид, че дружеството започва дейността си с парични средства 500 лв. и регистриран капитал 500 лв. и единствената му дейност е свързана с покупката и притежаването на облигацията.	(17 т.)
Общо:	40 точки

Забележка: Направете всички изчисления до втория десетичен знак в левове. Игнорирайте други възможни операции, свързани с данъци, комисиони на брокери, поддържане на банкови сметки и др.

Решение

	Точки
По т. 1	Облигацията е класифицирана като дългов инструмент, оценяван по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (финансов актив). Според МСФО 9 <i>Финансови</i>

	<p><i>инструменти</i> първоначалната оценка е справедливата стойност плюс преките разходи по сделката за придобиването. Последващата оценка е по справедлива стойност с отчитане на промените в справедливата стойност в друг всеобхватен доход (преоценъчен резерв).</p> <p>Дълговите инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, са в обхвата на обезценките по общия подход на модела на очакваните кредитни загуби. Загубите от обезценка се признават в друг всеобхватен доход (преоценъчен резерв).</p> <p>Според МСФО 9 приходите от лихви следва да бъдат признати в размер, определен по метода на ефективния лихвен процент (пар. 5.7.10). За целта се изготвя амортизационен както при отчитане по амортизирана стойност.</p> <p>В отчета за финансовото състояние обаче дълговите инструменти се посочват по справедливата им стойност към отчетната дата.</p>	10 т.																																												
	<p style="text-align: center;">Амортизационен план</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">Година</th> <th style="text-align: center;">Начално салдо</th> <th style="text-align: center;">Приход от лихви 12.52%</th> <th style="text-align: center;">Постъпления от лихви и главница</th> <th style="text-align: center;">Крайно салдо</th> <th style="text-align: center;">Справ. ст-ст</th> <th style="text-align: center;">Разлика между амортизираната стойност и справедливата ст-ст</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">20X4</td> <td style="text-align: center;">94.00</td> <td style="text-align: center;">11.77</td> <td style="text-align: center;">(10)</td> <td style="text-align: center;">95.77</td> <td style="text-align: center;">95.00</td> <td style="text-align: center;">(0.77)</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">20X5</td> <td style="text-align: center;">95.77</td> <td style="text-align: center;">11.99</td> <td style="text-align: center;">(10)</td> <td style="text-align: center;">97.76</td> <td style="text-align: center;">99.00</td> <td style="text-align: center;">1.24</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">20X6</td> <td style="text-align: center;">97.76</td> <td style="text-align: center;">12.24</td> <td style="text-align: center;">(110)</td> <td style="text-align: center;">-</td> <td style="text-align: center;">-</td> <td style="text-align: center;">-</td> </tr> </tbody> </table> <p style="text-align: center;">Загуби от обезценка</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">Година</th> <th style="text-align: center;">Коректив за загуби начално салдо</th> <th style="text-align: center;">Изменение през периода</th> <th style="text-align: center;">Коректив за загуби крайно салдо</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">20X4</td> <td style="text-align: center;">0</td> <td style="text-align: center;">7</td> <td style="text-align: center;">7</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">20X5</td> <td style="text-align: center;">7</td> <td style="text-align: center;">(2)</td> <td style="text-align: center;">5</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">20X6</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">(5)</td> <td style="text-align: center;">-</td> </tr> </tbody> </table>	Година	Начално салдо	Приход от лихви 12.52%	Постъпления от лихви и главница	Крайно салдо	Справ. ст-ст	Разлика между амортизираната стойност и справедливата ст-ст	20X4	94.00	11.77	(10)	95.77	95.00	(0.77)	20X5	95.77	11.99	(10)	97.76	99.00	1.24	20X6	97.76	12.24	(110)	-	-	-	Година	Коректив за загуби начално салдо	Изменение през периода	Коректив за загуби крайно салдо	20X4	0	7	7	20X5	7	(2)	5	20X6	5	(5)	-	
Година	Начално салдо	Приход от лихви 12.52%	Постъпления от лихви и главница	Крайно салдо	Справ. ст-ст	Разлика между амортизираната стойност и справедливата ст-ст																																								
20X4	94.00	11.77	(10)	95.77	95.00	(0.77)																																								
20X5	95.77	11.99	(10)	97.76	99.00	1.24																																								
20X6	97.76	12.24	(110)	-	-	-																																								
Година	Коректив за загуби начално салдо	Изменение през периода	Коректив за загуби крайно салдо																																											
20X4	0	7	7																																											
20X5	7	(2)	5																																											
20X6	5	(5)	-																																											
По т. 2	<p>Счетоводни статии за 20X4 г.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr> <td style="width: 5%; text-align: center;">1)</td> <td style="width: 65%;">Д-т Финансов актив (ФА)</td> <td style="width: 15%; text-align: right;">94.00</td> <td style="width: 15%;"></td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: center;">К-т Парични средства</td> <td></td> <td style="text-align: right;">94.00</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2)</td> <td>Д-т Резерв за ФА по справедлива стойност</td> <td style="text-align: right;">0.77</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	1)	Д-т Финансов актив (ФА)	94.00			К-т Парични средства		94.00	2)	Д-т Резерв за ФА по справедлива стойност	0.77		13 т.																																
1)	Д-т Финансов актив (ФА)	94.00																																												
	К-т Парични средства		94.00																																											
2)	Д-т Резерв за ФА по справедлива стойност	0.77																																												

	К-т ФА		0.77
3)	Д-т ФА (алтернативно Вземания за лихви)	11.77	
	К-т Приходи от лихви		11.77
4)	Д-т Парични средства	10.00	
	К-т ФА (алтернативно Вземания за лихви)		10.00
5)	Д-т Загуби от обезценка на ФА	7.00	
	К-т Резерв за ФА по справедлива стойност		7.00

Счетоводни статии за 20X5 г.

1)	Д-т ФА (алтернативно Вземания за лихви)	11.99	
	К-т Приходи от лихви		11.99
2)	Д-т Парични средства	10.00	
	К-т ФА (алтернативно Вземания за лихви)		10.00
3)	Д-т ФА - с преоценката по справедлива стойност	1.24	
	К-т Резерв за ФА по справедлива стойност		1.24
4)	Д-т ФА - с преоценката по справедлива стойност	0.77	
	К-т Резерв за ФА по справедлива стойност		0.77
5)	Д-т Резерв за ФА по справедлива стойност - с възстановената обезценка	2.00	
	К-т Финансови приходи		2.00

Счетоводни статии за 20X6 г.

1)	Д-т ФА (алтернативно Вземания за лихви)	12.24	
	К-т Приходи от лихви		12.24
2)	Д-т Парични средства	110.00	
	К-т ФА (алтернативно Вземания за лихви)		110.00

	3)	Д-т Резерв за Фа по справедлива стойност - с възстановената обезценка	5.00			
		К-т Финансови приходи		5.00		
	4)	Д-т Резерв за Фа по справедлива стойност	1.24			
		К-т Фа		1.24		
<p>Забележка: Възможен е и друг вариант на амортизационен план и на счетоводни статии.</p>						
По т. 3	Отчет за финансовото състояние				17 т.	
			31.12.20X4	31.12.20X5		31.12.20X6
	Активи					
		Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	95.00	99.00		-
		Парични средства	416.00	426.00		536
		Общо активи:	511.00	525.00		536
	Собствен капитал и пасиви					
		Регистриран капитала	500.00	500.00		500
		Резерв за финансови активи по справедлива стойност	6.23	6.24		0
		Неразпределена печалба	4.77	18.76		36
		Общо собствен капитал и пасиви:	511.00	525.00		536
	Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход					
			20X4	20X5		20X6
		Приходи от лихви	11.77	11.99		12.24
		Загуби от обезценка	(7.00)	2.00		5.00
	Печалба за годината	4.77	13.99	17.24		

Друг всеобхватен доход:			
<i>Компоненти, които се прекласифицират в печалбата или загубата:</i>			
Промяна в справедливата стойност на дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	6.23 (7 – 0,77)	0.01 (2- 2.1)	(1.24)
Прекласифициране в печалбата или загубата в резултат от освобождаване от дългови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	-	(5.00)
Друг всеобхватен доход, нетно от данъци	6.23	0.01	(6.24)
Общо всеобхватен доход за годината	11.00	14.00	11.00